

Шевченко А.

«Завдання реформування та розвитку промисловості в контексті реалізації політики нової індустріалізації економіки України».
Аналітична записка

<...> Попри повільні темпи просування України у напрямі створення нової моделі промислового розвитку, першими позитивними зрушеннями щодо формування політики нової індустріалізації стали окремі кроки, спрямовані на розбудову економічного співробітництва між державою, бізнесом та науковим сектором ([Національний інститут стратегічних досліджень](#)).

Зокрема, до них можна віднести наступні:

– підписання 26 липня 2017 р. *Угоди про співпрацю між Національною академією наук України та Міністерством економічного розвитку і торгівлі України*, що передбачає спільну роботу щодо модернізації економіки України, зокрема, через виконання прикладних досліджень та науково-технічних розробок, у першу чергу, у сфері промисловості¹;

– ініціювання та започаткування *Діалогу Україна-ЄС високого рівня щодо горизонтальних питань та окремих секторів промисловості*. Робота Діалогу спрямована за двома напрямками: горизонтальні питання (технічні бар'єри у торгівлі, державні закупівлі, малий і середній бізнес); промислові кластери за галузевим принципом (добувна промисловість, аерокосмічна галузь, машинобудування, легка промисловість, автоіндустрія, суднобудування). За останнім напрямом урядом розпочато активну роботу з розроблення кластерної програми промислового розвитку²;

– розроблення ГО «ХайТек Офіс Україна» спільно з бізнесом проекту *Цифрової адженди України – 2020*, де представлено першочергові сфери, ініціативи, проекти цифровізації України до 2020 р. Ключовими компонентами переходу до «Індустрії 4.0» в Україні визначено створення інфраструктури «Індустрії 4.0» – індустріальних парків та галузевих центрів технологій; забезпечення доступу до капіталу з метою створення нових інноваційних виробництв; розвиток цифрових навичок для підготовки кадрів, здатних працювати з технологіями «Індустрії 4.0»;

– створення спільних проектів бізнесу, громадськості та влади з просування спільних ініціатив у напрямі цифровізації економіки. Прикладом

¹ Мінекономрозвитку та Національна академія наук підписали Угоду про співпрацю [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=fd37ade8-6774-46cb-9772-54026a2ebc1f&title=MinekonomrozvitkuTaNatsionalnaAkademiiiaNaukPidpisaliUgoduProSvivpratsiu>.

² Мінекономрозвитку розпочало обговорення кластерної програми промислового розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=f52b4fa3-205d-4704-8060-%209ca2eea1e445&title=MinekonomrozvitkuRozpochaloObgovorenniaKlasternoiprogramipro mislovogoRozvitku>.

є рух *«Індустрія 4.0 в Україні»*, що є інтеграційною платформою для об'єднання бізнес-асоціацій, спільнот та учасників ринків інформаційно-комунікаційних технологій, промислових систем керування, інжинірингу та машиноприладобудування, науковців та освітян з метою прискореного розвитку українських виробництв з високою доданою вартістю. Станом на кінець 2016 р. членами об'єднання стали вже близько 60 організацій різних секторів економіки, включаючи МЕРТ, Microsoft Україна, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Сікорського», НВП «Залізничавтоматика» та інші ³;

– **окремі ініціативи з удосконалення законодавчого забезпечення функціонування сфери ІТ в Україні.** Зокрема, прийнято Закони України від 03.11.2016 № 1724-19 «Про внесення змін до деяких законів України щодо усунення адміністративних бар'єрів для експорту послуг»; від 05.10.2017 № 2163-19 «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України».

Досягнення успіху у реалізації започаткованих ініціатив вимагає значного прискорення темпів реформування, створення надійного інституційного фундаменту нової індустріалізації економіки та розбудови широкого публічно-приватного партнерства за перспективними з точки зору промислового розвитку напрямками, що вимагає здійснення наступних першочергових заходів.

Кабінету Міністрів України, Міністерству економічного розвитку і торгівлі України:

– доопрацювати та затвердити основоположні для розвитку промисловості документи, що забезпечать визначення стратегічного курсу, інструментів та механізмів реалізації державної промислової політики – Стратегію розвитку промислового комплексу на період до 2025 р., Державну програму розвитку вітчизняних промислових підприємств, Стратегію розвитку високотехнологічних галузей до 2025 р., а також розробити на їх основі галузеві програми;

– внести зміни до Середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року щодо врахування у переліку напрямів розвитку промисловості пріоритетів політики нової індустріалізації – цифровізації виробництва, створення нових виробництв продукції з високою доданою вартістю, поглиблення співробітництва між державою, наукою та бізнесом у пріоритетних для національної економіки секторах, розвитку внутрішнього ринку високотехнологічної та інноваційної продукції; - доопрацювати та затвердити «Цифрову адженду України-2020», імплементація якої дозволить створити рамкові умови для створення нових високотехнологічних виробництв та «цифрової» трансформації галузей промисловості, підвищення ефективності їх роботи завдяки активнішому використанню потенціалу ІТ-галузі;

³ Сайт Асоціації підприємств промислової автоматизації України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://appau.org.ua/ru/industria_4_0.

– ініціювати пілотні проекти з розроблення комплексних рішень у сфері «Індустрії 4.0» для промислових підприємств державної форми власності з залученням до цих процесів вітчизняних ІТ-компаній, базою для розвитку співробітництва з якими може стати розроблення та підписання Меморандуму про партнерство і співробітництво між Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та зацікавленими підприємствами українського ІТ-сектору;

– доопрацювати та схвалити Дорожню карту Діалогу Україна-ЄС високого рівня щодо горизонтальних питань та окремих секторів промисловості, що сприятиме формуванню точок зростання в українській промисловості та залученню України до європейських ланцюгів доданої вартості;

– доопрацювати та затвердити кластерну програму промислового розвитку з метою визначення пріоритетних завдань, механізмів та цільових орієнтирів розвитку промислових кластерів в Україні.

Кабінету Міністрів України, Верховній Раді України:

– розробити та затвердити зміни до Закону України від 01.07.2010 № 2404-VI «Про державно-приватне партнерство» щодо розширення механізмів та сфер застосування державно-приватного партнерства у промисловості з включенням до переліку галузей, що є перспективними з точки зору виробництва та експорту наукоємної та інноваційної продукції;

– доопрацювати та затвердити Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обробки інформації в системах хмарних обчислень» (законопроект №4302), Закон України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо окремих питань слідчих дій з метою забезпечення додаткових гарантій законності при їх проведенні» (законопроект № 3719), що сприятиме розвитку потенціалу вітчизняної ІТ-галузі;

Міністерству економічного розвитку і торгівлі України, Міністерству фінансів України:

– розглянути можливості забезпечення фінансового стимулювання приватних інвестицій у дослідження та розробки: системи державних грантів на дослідження і розробки; системи інвестиційних податкових кредитів на виконання НДДКР (оплата праці робітників, витрати на матеріали та устаткування тощо); податкових пільг (звільнення від ПДВ та митних зборів імпортованого обладнання та комплектуючих, що не виробляються в Україні); податкових канікул для інноваційно активних підприємств, що спрямовують частину прибутку на капіталовкладення у розвиток виробництва.

[Повний текст](#)